

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету

 Роман ПАВЕЛКІВ

2026 р.

**ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
ВЗ ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО ТА РЕМЕСЛА
для вступників на навчання для здобуття ступеня
БАКАЛАВРА**

Схвалено вченою радою художньо-педагогічного факультету
Протокол № 4 від 5 травня 2026 р.

Голова вченої ради
художньо-педагогічного факультету Наталія ДЗЮБИШИНА

Схвалено навчально-методичною комісією художньо-педагогічного
факультету
Протокол №3 від 28 квітня 2026 р.

Голова навчально-методичної комісії
художньо-педагогічного факультету Олена ВЛАСЮК

Голова комісії з прийому творчих конкурсів Олександр СТАШУК

Розробники: Олександр СТАШУК
Олена ВЛАСЮК

Рівне – 2026

Програма творчого конкурсу зі спеціальності В3 «Декоративне мистецтво та ремесла» для вступників на навчання для здобуття ступеня «бакалавр» / О.А. Сташук, О.П. Власюк. Рівне : РДГУ, 2026. 10 с.

Розробники:

Сташук О.А. кандидат педагогічних наук, професор кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука Рівненського державного гуманітарного університету

Власюк О.П. кандидатка педагогічних наук, доцентка, зав. кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука Рівненського державного гуманітарного університету

Рецензент: Тетяна Саєнко, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри образотворчого мистецтва Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Програма творчого конкурсу зі спеціальності В3 «Декоративне мистецтво та ремесла» призначена на допомогу вступникам на навчання для здобуття ступеня «бакалавр». В ній визначені вимоги до рівня підготовки вступників, запропоновані практичні завдання творчого конкурсу для виявлення творчих здібностей, подані критерії оцінювання умінь вступників. Наведений також список рекомендованої літератури, інформаційний ресурс.

Розглянуто на засіданні кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука Рівненського державного гуманітарного університету (Протокол № 4 від 27 квітня 2026 р.)

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2026 р.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Мета творчого конкурсу та вимоги до підготовленості вступника	4
Порядок проведення творчого конкурсу	4
Порядок оцінювання	5
Критерії оцінювання.....	6
Зміст творчого конкурсу... ..	7
Список рекомендованої літератури.....	9
Інформаційний ресурс	10

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

МЕТА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ ТА ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКА. Творчий конкурс зі спеціальності ВЗ «Декоративне мистецтво та ремесла» є формою вступного випробування для вступу для здобуття освітнього ступеня «бакалавра». Мета творчого конкурсу – перевірка та оцінювання творчих здібностей вступника. Включає в себе як виявлення рівня практичних умінь та навичок мистецького реалістичного відтворення (з натури), так і їх оцінювання згідно розроблених рівнів компетентності. Виконуючи запропоновані практичні завдання з рисунку та живопису, вступник виявляє необхідні уміння і навички композиційної побудови, графічного та живописного відтворення натурних об'єктів, уміння зображати як окремі деталі композиції, так і узагальнювати, досягати цілості та цілісності композиції. Завдання призначені для виявлення графічних та живописних творчих здібностей вступників, вимагають достатнього рівня володіння художніми техніками, умінням komponувати, моделювати форму та об'єм предметів на площині згідно з правилами реалістичного зображення з натури. Виконання таких завдань дозволить вірно оцінити загальну творчо-мистецьку підготовленість вступника.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ (загальні положення). Творчий конкурс проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією РДГУ, у визначені дні та конкретні години. Вступнику необхідно мати матеріали та інструменти для виконання завдань творчого конкурсу (папір, олівці, фарби, палітри, пензлі тощо). Необхідно вчасно з'явитися на творчий конкурс, пред'явивши відповідні документи, що засвідчують особу.

Творчий конкурс полягає у виконанні двох завдань (двох сесій) – з рисунку та живопису, по три години кожне. Завдання виконуються з натури особисто вступником, без будь-яких допоміжних технічних засобів (комп'ютерного масштабування, копіювання і т. п.). Виконання даних

завдань дає змогу виявити і оцінити загальний рівень практичної художньої підготовки вступника, ступінь його готовності до здобуття означеного освітнього ступеня.

Під час виконання обох завдань необхідно звертати увагу на композиційне розташування на форматі, конструктивну побудову, передачу пропорцій, відтворення об'єму з допомогою тону в рисунку та живописних засобів у живописі (детальніша інформація про проведення творчого конкурсу подається у розділі «**Зміст творчого конкурсу**»).

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ. Оцінювання виконаного вступником завдання здійснюється предметною комісією. Вступник особисто подає виконані завдання (з рисунка та живопису) представнику предметної комісії на оцінювання. Під час оцінювання враховуються окремі елементи виконання роботи (реалістичного відтворення натури), зокрема, композиція (розташування зображення на форматі), пропорції (розміри та співвідношення зображуваних предметів), здатність відтворити натуру графічними та живописними засобами, уміння послідовно вести роботу, працювати над деталями та узагальнювати тощо. Тобто, при оцінюванні враховуються усі необхідні для відтворення зображення частини творчого процесу, також творчі уміння та навички вступника, його загальна підготовленість до вступу.

Рівень професійної компетентності вступників оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів. Виділені такі рівні компетентності: I рівень – середній; II рівень – достатній; III рівень – високий.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Рівень компетентності		Шкала оцінювання 100-200	Національна шкала оцінювання
початковий	Вступник не володіє теоретичними знаннями і практичними уміннями, демонструє незрозуміння програмного матеріалу в цілому, нездатний до самостійного створення художньої композиції. Відсутні навички креативного мислення, самостійної роботи	1 - 99	незадовільно
середній	Вступник володіє певними навичками зображувальної грамоти, здатний частково відтворювати натуру різноманітними графічними та живописними засобами. Композиційне вирішення непереконливе. Невпевнено володіє навичками побудови, допускає порушення пропорцій, перспективних скорочень, тональних та живописних співвідношень. Очевидні недоліки у передачі об'єму, матеріальності, допускає порушення цілісності зображення.	149-100	задовільно
достатній	Вступник володіє художньою грамотою. Правильно komponує, вірно будує із знаннями перспективи та пластичної анатомії. Грамотно передає тональні та живописні співвідношення. Окремі недоліки у композиційному, лінійному, тональному чи живописному вирішеннях. Вірно передає пропорції, рух, живописні відтінки, пластичні особливості анатомії, добре володіє тоном, світлотінню, майстерно передає об'єм, але при цьому допускає окремі неточності і помилки.	179-150	добре

високий	Вступник вільно володіє зображувальною грамотою. Вміє правильно komponувати з елементами власного підходу. Робота характеризується впевненою побудовою, передачею об'ємів лінійно та живописно, з чітким прорисовуванням деталей, виразністю і цільністю сприйняття. Вільно володіє графічною та живописною грамотою. Окрім вільного володіння матеріалами і технікою зображення демонструє творчий підхід до роботи і власне бачення, практичні завдання виконуються без зауваг і відповідають вимогам поставленого завдання.	200-180	відмінно
---------	--	---------	----------

За результатами проведеного творчого конкурсу здійснюється оцінювання підготовленості умінь та навичок вступника, за результатами якого виставляється оцінка за шкалою 100-200 балів (з кроком в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

ЗМІСТ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Творчий конкурс складається з двох завдань (двох сесій) – рисунка та живопису.

Перше завдання (перша сесія) – рисунок. Рисунок є одним із основних видів образотворчого мистецтва, виконується графічними засобами, такими як контур, лінія, штрих, пляма і т. д. Рисунок розрізняється за методами, темами, жанрами, призначенням, технікою та характером виконання. У творчому конкурсі виконується реалістичний рисунок навчального характеру з натури.

За натурну постановку слугує гіпсова голова класичного зразка, наприклад, Антиноя, Германіка, Венери, Гатамелати, Гомера та ін. Першочергове завдання – композиційне розташування зображення на аркуші паперу. В залежності від точки зору, розміру та форми голови потрібно визначити оптимальну величину зображення. Наступне – лінійно-конструктивна побудова гіпсової голови, яка розпочинається з відтворення характеру загальної форми, великих пропорційних співвідношень висоти та ширини (шляхом від загальної форми до деталей виконується контурна побудова гіпсової голови, при обов'язковому збереженні правильних

пропорцій). Далі, для надання об'єму зображенню, поступово вводиться світлотінь, власні та падаючі тіні і, таким чином, досягається правильність, реалістичність зображення. Правильно побудований, витриманий в тоні рисунок передає не лише форму, а й освітлення та матеріальність.

Закінчена робота з рисунку характеризується цілісністю, оптимальністю композиційного вирішення, узгодженням лінійної конструктивної побудови з моделюванням об'ємів, правильним відтворенням пропорцій, форм та матеріальності, відчуттям завершеності.

Завдання виконується простими графітними олівцями різної твердості на цупкому папері формату А2, час виконання завдання – 3 години. Освітлення натури звичайне, денне, при необхідності може бути використане штучне освітлення. Фон (простір або тло за натурною постановкою) нейтральний, переважно сірий, без будь-яких активних деталей та тонових акцентів. Голова зображується з шиєю без плечового поясу та будь-яких додаткових атрибутів.

Друге завдання (друга сесія) - живопис. Живопис є одним з основних видів образотворчого мистецтва, виконується живописними засобами – кольоровою плямою, кольоровими мазками, штрихами і т. п. Живопис розрізняються за методами, темами, жанрами, призначенням, технікою та характером виконання. У творчому конкурсі виконується реалістичний живопис навчального характеру з натури.

За натурну постановку слугує натюрморт із простих побутових предметів різноманітної форми, різного кольору, з додаванням різнокольорових драперій (тканин). Усі предмети об'єднані одним конкретним змістом (чи призначенням). В залежності від точки зору, розміру та форми предметів натюрмарту визначається їх оптимальна величина. Головне у завданні – живописне вирішення, що виражається умінням бачити колір і кольорові відтінки, володінням живописною технікою. Для надання об'єму та матеріальності предметів використовуються живописні відтінки, вводиться світлотінь, власні та падаючі тіні. Правильне, реалістичне

живописне зображення, таким чином, вірно передає не лише форму, а й об'єм, матеріальність, освітлення.

Закінчена робота з живопису характеризується оптимальністю загальної композиції натюрморту, конкретним живописно-колористичним вирішенням, узгодженням повітряної перспективи з моделюванням об'ємів, правильним відтворенням пропорцій, живописних форм та матеріальності, відчуттям загальної живописної довершеності.

Завдання виконується фарбами для живопису, такими як акварель, гуаш, акрил, олія (за вибором вступника), на папері або ґрунтованому полотні формату А2. Для виконання завдання, окрім фарб, необхідні й інші робочі матеріали – пензлі (плоскі чи круглі) різних розмірів, палітра, для роботи олійними фарбами – розчинники. Час виконання завдання – 3 години. Освітлення звичайне, денне, при необхідності може бути використане штучне освітлення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Басанець Л.В. Художні техніки рисунка. Одеса : ОДПІ, 2002. 128 с.
2. Бурлака В.Г. Актуальне мистецтво на рубежі століть // Пластичне мистецтво. 2008. № 1. С. 10-17.
3. Гопцій О.Б., Матвєєва П.М. Рисунок, живопис, скульптура : навч. посіб. Київ : ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ», 2022. 178 с.
4. Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти : навч. посіб. для студентів худ.-граф. фак. вищ. пед. навч. закл.). Київ : Вища школа, 2002. 188 с.
5. Креслення, рисунок, композиція : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. 344 с.
6. Мельник А.М. Український живопис XX – IX ст. : альбом. Київ : Галерея, 2007. 304 с.
7. Михайленко В.Є. Основи композиції. Київ : Каравела, 2004. 304 с.
8. Образотворче мистецтво. № 2 (78). Вид-тво нац. спілки худ. України. Київ : 2011.
9. Придатко Т.В. Чегусова З.В., Скляренко Т.Ю. Мистецтво України 1991-2003. Київ : Мистецтво, 2003. 256 с.
10. Рисунок // Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і гол. ред. В.Т.Бусел. 5-те вид. Київ : Ірпінь : Перун, 2005.
11. Сім вільних мистецтв // Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-

уклад. Ю. І. Ковалів. Т. 2. Київ : ВЦ «Академія». 2007. с. 400-401.

12. Сковронський В.М. Технологія живопису та декоративно-прикладного мистецтва : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2007. 207 с.

13. Сланський Б. Техніка живопису та реставрації. Київ : Мистецтво, 2009. 304 с. іл.

14. Сучасне малярство Львова / [Орест Голубець] = Lviv contemporary painting / [Orest Holubets]. Львів : БаК, 2014. 143 с. іл.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

1. Рисунок / Режим доступу [електронний варіант] :
[https://uk.wiktionary.org/wiki/Рисунок/%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%83](https://uk.wiktionary.org/wiki/Рисунок/%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%83%D0%BD%D0%BE%D0%BA)

[/%D0%BD%D0%BE%D0%BA](https://uk.wiktionary.org/wiki/Рисунок/%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%83%D0%BD%D0%BE%D0%BA)

2. Рисунок, живопис, скульптура / Режим доступу [електронний варіант] : <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/35071>

3. Живопис / Режим доступу [електронний варіант] :
[https://uk.wikipedia.org/wiki/Живопис/%D0%96%D0%B8%D0%B2%D0%BE](https://uk.wikipedia.org/wiki/Живопис/%D0%96%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%81)
[/%D0%BF%D0%B8%D1%81](https://uk.wikipedia.org/wiki/Живопис/%D0%96%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%81)